

Voortgangsrapportage Lokale Inclusie Agenda

September 2023

Inhoud

INLEIDING	4
DE LOKALE INCLUSIE AGENDA.....	4
DE SUBDOELEN	5
I. WE WERKEN AAN INCLUSIEVE BELEIDSONTWIKKELING EN BEWUSTWORDING BIJ HET DAGELIJKS WERK.....	5
<i>Betrokkenheid inwoners bij de beleidsontwikkeling</i>	5
<i>Werkgroep inclusie</i>	5
<i>Interne trainingen en introductie nieuwe medewerkers</i>	5
<i>Inclusie(f werken): een blijvend aandachtspunt</i>	6
II. WE WERKEN AAN COMMUNICATIE EN ZICHTBAARHEID.....	6
<i>Inclusieve communicatie</i>	6
<i>Digitale Toegankelijkheid</i>	6
<i>Zichtbaarheid</i>	7
III. WE WERKEN AAN FYSIEKE TOEGANKELIJKHEID	7
<i>Fysieke toegankelijkheid in projecten</i>	7
<i>Leidraad Inrichting Openbare Ruimte</i>	7
<i>Toetsen Bouwbesluit en bouwverordening aan VN-Verdrag Handicap</i>	8
IV. WE WERKEN AAN VEILIGHEID EN ERBIJ HOREN.....	8
UITVOERING ACTIVITEITEN	9
ONDERWIJS	9
CULTUUR, VRIJE TIJD EN SPORT	11
WERK/ARMOEDE	13
WOONOMGEVING	15
GEMEENTELIJKE ORGANISATIE.....	18
ZORG	20
CONCLUSIE: EEN BLIK TERUG EN EEN BLIK VOORUIT	21
ACTIVITEITEN VOOR HET KOMENDE JAAR	21
VERVOLG	22
BIJLAGE 1 – INTERVIEWS	23
I. KANSIS: ECONOMISCH MEEDOEN IN STICHTSE VECHT.....	23
<i>Economisch meedoen: hoe draagt Kansis hieraan bij?</i>	23
<i>Passend werk vinden en behouden</i>	23
<i>Inclusie staat centraal</i>	23
<i>Ervaringen met het werk</i>	24
<i>De sfeer en het vertrouwen onder collega's</i>	24
<i>Verdere ontwikkeling van Kansis</i>	24

<i>De toekomst van Kansis: wat is er nodig?</i>	24
<i>Conclusie</i>	25
II. PLATFORM GEHANDICAPTEN STICHTSE VECHT: TOEGANKELIJKHEID	26
<i>Wat doet het platform?</i>	26
<i>Toegankelijke toiletten</i>	26
<i>Toegankelijkheid en bereikbaarheid</i>	26
<i>Kansen benutten en duidelijke communicatie</i>	27
<i>Conclusie</i>	27
III. DIGITALE TOEGANKELIJKHEID: TOEGANKELIJK VANAF DE START	28
<i>Het belang van digitale toegankelijkheid</i>	28
<i>Ontwikkelingen sinds de komst van de LIA</i>	28
<i>Waar staan we nu?</i>	29
<i>Hoe verder?</i>	29
<i>Wat is hiervoor nodig?</i>	29
BIJLAGE 2 – OVERIGE POLITIEKE ONTWIKKELINGEN	30

Inleiding

In september 2021 stelde het college van B&W de Lokale Inclusie Agenda (LIA) van Stichtse Vecht vast. Dit is de eerste voortgangsrapportage aan het college.

In deze voortgangsrapportage presenteren we eerst de ontwikkelingen rondom de vier subdoelen uit de LIA. Hiermee geven wij een beeld van in hoeverre de subdoelen zijn bereikt. Vervolgens geven we in tabellen de huidige status van de activiteiten uit de LIA weer, met een beknopte toelichting. In het laatste hoofdstuk van deze voortgangsrapportage blikken we terug op de ontwikkelingen van de afgelopen jaren en kijken we vooruit. Per subdoel uit de LIA leggen we een aantal activiteiten vast voor de periode van Q4 2023 tot en met Q4 2024. Zo maken we onze inzet voor inclusie in het komende jaar concreet.

De voortgangsrapportage bevat ook twee bijlagen. In bijlage 1 presenteren we wat we hebben opgehaald in interviews die wij hebben gehouden met personen en partijen die verbonden zijn aan thema's uit de LIA. Deze interviews zijn gehouden voor het kwalitatieve onderdeel van deze rapportage. In bijlage 2 geven we een beknopt overzicht van de overige politieke ontwikkelingen op het gebied van inclusie.

De Lokale Inclusie Agenda

Ons overkoepelende doel ten aanzien van inclusie is dat iedereen in Stichtse Vecht mee kan doen naar eigen wens en vermogen. Dit doel sluit aan bij de programmalijn 'Iedereen doet mee' uit het Integraal Beleidskader Sociaal Domein en Opgave 2. 'Iedereen doet mee en hoort erbij' uit het Coalitieakkoord 2022-2026. In onze Lokale Inclusie agenda staat:

- Wat we in 2021 al deden op het gebied van inclusie;
- Wat onze ambities op het gebied van inclusie zijn;
- Hoe we met alle partijen samenwerken om ervoor te zorgen dat iedereen in Stichtse Vecht mee kan (blijven) doen.

Nu, in september 2023, evalueren wij de voortgang op het gebied van inclusie. Dit doen we aan de hand van de volgende vier punten, die zijn vastgelegd in de LIA:

1. Tellen: toelichting op de uitvoering van de acties en ambities in de agenda.
2. Vertellen beleving/kwaliteit: toelichting op de beleving, kwalitatief onderzoek, bijvoorbeeld klantreizen, interviews, enquête.
3. Het doel en de subdoelen: in hoeverre zijn de geformuleerde subdoelen gerealiseerd.
4. Overige politieke ontwikkelingen op het gebied van inclusie.

De subdoelen

In dit hoofdstuk geven wij per subdoel uit de LIA een toelichting van de ontwikkelingen sinds de komst van de LIA.

I. We werken aan inclusieve beleidsontwikkeling en bewustwording bij het dagelijks werk

Betrokkenheid inwoners bij de beleidsontwikkeling

In de LIA geven we aan dat we streven naar meer betrokkenheid van inwoners bij de gemeentelijke beleidsvorming. In de afgelopen jaren heeft de Participatiewerkgroep hier een stimulerende rol in gespeeld. De werkgroep ontwikkelde bijvoorbeeld de Participatieleidraad en -toolkit, twee stukken die medewerkers helpen om participatie mee te nemen in hun werk. Om de participatieafweging een vast onderdeel van de werkwijze van medewerkers te maken, zijn al een aantal stappen gezet. Zo is het thema participatie bijvoorbeeld opgenomen in het gemeentelijke handboek voor projectmatig werken. In het komende jaar werkt de Participatiewerkgroep hier verder aan. Verder zijn eerder dit jaar een verordening en leidraad participatie vastgesteld voor ruimtelijke initiatieven. Op termijn komt er ook een brede participatieverordening. Ten slotte is de komst van het inwonerspanel een belangrijke ontwikkeling van de afgelopen jaren als het gaat om de betrokkenheid van inwoners.

Werkgroep inclusie

Begin 2022 is de interne werkgroep inclusie opgestart. Deze werkgroep bestaat uit medewerkers van verschillende gemeentelijke afdelingen en is specifiek gericht op de gemeentelijke organisatie. In 2022-2023 heeft de werkgroep een aantal acties gericht op bewustwording uitgevoerd. Gedurende één maand vroeg de werkgroep bijvoorbeeld aandacht voor de verschillende vormen van toegankelijkheid (digitaal, sociaal en fysiek) op een centrale plek in het gemeentekantoor. Ook in 2024 blijft de werkgroep betrokken bij het werken aan inclusie binnen de gemeentelijke organisatie.

Interne trainingen en introductie nieuwe medewerkers

Om te werken aan het bewustzijn over diversiteit en inclusie onder medewerkers en het inclusiever maken van het dagelijks werk, hebben wij gezocht naar passende trainingen. Eén training die wij in het komende jaar gaan inzetten is gericht op het opstellen van een inclusieve recruitmentprocedure. Een andere training gaat over microagressie en grensoverschrijdend gedrag. Daarnaast volgen medewerkers met veel klantcontact vanuit het Regenboogactieplan 2023-2024 in het komende jaar de e-learning 'contact met transgender personen in de publieke dienstverlening'. Deze e-learning draagt bij aan de sensitiviteit van medewerkers in het contact met transgender personen. Ten slotte is het thema inclusie opgenomen in het introductieboekje voor nieuwe medewerkers. Zo laten wij zien dat wij inclusie als organisatie een belangrijk thema vinden.

Inclusie(f werken): een blijvend aandachtspunt

Sinds de komst van de LIA zijn er stappen gezet om inclusie in te bedden in het dagelijks werk van medewerkers. Denk bijvoorbeeld aan de eerdergenoemde e-learning voor medewerkers met veel klantcontact en de sjablonen die zijn ontwikkeld om te zorgen voor toegankelijke documenten. Het werken aan inclusie is echter nooit 'af', zoals aangegeven in de LIA. Dit geldt ook voor de gemeentelijke organisatie. De interne werkgroep inclusie blijft in 2024 een belangrijke rol spelen in het creëren van bewustzijn over diversiteit en inclusie.

II. We werken aan communicatie en zichtbaarheid

Inclusieve communicatie

Belangrijk voor de communicatie is helder taalgebruik en duidelijke informatie op websites, in documenten en in applicaties. We schrijven in korte zinnen en vermijden jargon en metaforen. We zorgen voor rustige webpagina's met contrastrijke kleuren. Waar nodig geven we een beschrijving bij afbeeldingen. Nieuwe ontwikkelingen testen we eerst in de hal van het gemeentekantoor via gebruikersonderzoek. Zo houden we rekening met de ervaring en beleving van gebruikers.

Daarnaast komen de gemeentelijke schrijfcoaches vier keer jaar bij elkaar om door collega's ingestuurde brieven te herschrijven in duidelijke taal. Zij geven daarnaast tips en uitleg over het toepassen van de schrijfafspraken. Ook communiceren zij regelmatig via het intranet over het gebruik van duidelijke taal. In 2023 is een schrijftool in gebruik genomen waarmee schrijfcoaches en medewerkers hun teksten kunnen controleren op duidelijke taal. In 2022 is in het kader van de "Huh wat bedoelt u" campagne een netwerkbijeenkomst georganiseerd voor professionals en vrijwilligers.

Verder is de Beleidsadviseur Inclusie in gesprek gegaan met de afdeling Communicatie over inclusieve communicatie. In de Weekstart Communicatie is eerder dit jaar besproken waar we nu staan, wat goed gaat, wat mogelijke uitdagingen of knelpunten zijn en hoe we verder kunnen werken aan inclusieve communicatie. Dit eerste overleg heeft geleid tot vervolggesprekken, waarin een kleinere groep medewerkers heeft gewerkt aan een overzicht met tips voor inclusieve communicatie. In het komende jaar pakken we dit verder op.

Digitale Toegankelijkheid

Belangrijk voor de digitale communicatie is digitale toegankelijkheid. Met de periodieke digitale toegankelijkheidsonderzoeken brengen we in kaart waar het goed gaat en wat nog beter moet. Op basis van deze resultaten weten we welke leveranciers stappen maken op het gebied van digitale toegankelijkheid en welke onderdelen van websites verbeterd moeten worden. Denk bijvoorbeeld aan extra alert zijn bij alles wat we (in)kopen en (laten) maken. In een van de bijgevoegde interviews gaan we verder in op de ontwikkelingen rondom het thema digitale toegankelijkheid.

Zichtbaarheid

Vanuit het Regenboogactieplan 2023-2024 zetten wij ons in voor de zichtbaarheid van het thema LHBTIQ+. Op verschillende momenten in het jaar besteden we aandacht aan dit thema, waaronder IDAHOBIT, Coming Out Day en Paarse Vrijdag. Daarnaast hebben wij een websitepagina over het thema LHBTIQ+. Verder werken we ook aan de zichtbaarheid van Art.1 Midden Nederland (Art.1 MN). Deze organisatie is vindbaar op onze website en in het laatste kwartaal van 2023 besteden we aandacht aan de organisatie met een aantal borden langs de weg en bij supermarkten. Het doel hiervan is niet alleen om bij te dragen aan de zichtbaarheid van de organisatie, maar ook om de meldingsbereidheid bij ervaren discriminatie te verhogen.

III. We werken aan fysieke toegankelijkheid

Fysieke toegankelijkheid in projecten

Het thema fysieke toegankelijkheid is én wordt in verschillende projecten meegenomen. Enkele voorbeelden zijn:

- Project Bisonspoor Openbare Ruimte: toegankelijkheid is geborgd met weinig of geen drempels en liften.
- Kockengen Waterproof: bij de voorbereiding nemen we mee dat bij de inrichting zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met mindervaliden. Dit wil zeggen dat bij elke kruising invalide inritten komen en de trottoirs voldoende breed zijn voor invalidewagens. Als blijkt dat tijdens de uitvoering toch nog aanpassingen nodig zijn, dan wordt de inrichting hierop aangepast.
- Uitbreiding Nieuwer Ter Aa: De gebouwen volgen het bouwbesluit. Voor het openbaar gebied volgen we de Leidraad Inrichting Openbare Ruimte (LIOR).

Hoewel fysieke toegankelijkheid is meegenomen in diverse projecten en plannen, is het van belang om aan te geven dat bepaalde keuzes een kosten-baten afweging blijven en afhangen van de situatie.

Leidraad Inrichting Openbare Ruimte

Sinds december 2022 is fysieke toegankelijkheid als volgt geborgd in de LIOR, die geldt voor civiele projecten:

Voorzieningen voor toegankelijkheid dienen te worden aangebracht conform de meest recente versie van de CROW-publicaties 'Richtlijn Toegankelijkheid' en 'Seniorenproof wegontwerp'.

Voorzieningen voor toegankelijkheid dienen te worden aangebracht conform de meest recente versie van de 'Integrale Toegankelijkheid standaard' (Itstandaard) en 'Routegeleiding 2021 – Ontwerprichtlijnen voor het ontwerpen van gids- en geleidelijnen in het openbaar domein, gebouwen, openbaar vervoer, OV-knooppunten en haltes'.

Toetsen Bouwbesluit en bouwverordening aan VN-Verdrag Handicap

In de LIA benoemen we het volgende aandachtspunt: de vraag of het Bouwbesluit (2012) en de bouwverordening van Stichtse Vecht (2011) in lijn zijn met het toegankelijkheidsvereiste (artikel 9) van het VN-verdrag Handicap. Dit aandachtspunt is onderzocht. Gebleken is dat de huidige regelgeving niet voldoet. In het Bouwbesluit (2012) worden wel technische eisen gesteld, maar deze hebben alleen betrekking op nieuwbouw. De lokale regels op het gebied van toegankelijkheid zijn grotendeels komen te vervallen in de Bouwverordening Stichtse Vecht (2011) na de komst van het Bouwbesluit. Zo worden alleen nog eisen gesteld aan gehandicaptenparkeerplaatsen.

De Bouwverordening Stichtse Vecht (2011) wordt per 1 januari 2024 echter vervangen door het Besluit bouwwerken leefomgeving (Bbl), als onderdeel van de Omgevingswet. Bij het opstellen van het Bbl door het Rijk is rekening gehouden met de eisen vanuit het VN-Verdrag Handicap. Toegankelijkheidseisen vormen een integraal onderdeel van het Bbl. Doordat onze gemeente de Omgevingswet implementeert, hanteren wij ook het Bbl. Daarmee worden particulieren bij het bouwen verplicht om te voldoen aan de nieuwe eisen uit de Omgevingswet en het Bbl. Zodoende voldoet onze gemeente op het gebied van regelgeving ook aan het VN-verdrag Handicap. Tot slot hebben gemeenten vanaf 2024 voornamelijk sturingsmogelijkheden voor het inrichten van de buitenruimte, omdat de toegankelijkheidseisen voor de binnenruimte zijn verwerkt in het Bbl en gelden voor particulieren.

IV. We werken aan veiligheid en erbij horen

Als gemeente vinden wij het belangrijk dat inwoners zich veilig voelen. Om zicht te krijgen op mogelijke discriminatie in de gemeente hebben wij regelmatig contact met de politie over dit thema. Daarnaast hebben wij aandacht voor de jaarlijkse Monitor Discriminatie van Art.1 Midden Nederland. In de afgelopen jaren hebben wij geen grote signalen van discriminatie of onveiligheid ontvangen. Zoals eerder aangegeven besteden wij in het laatste kwartaal van 2023 aandacht aan Art.1 MN en het melden van discriminatie met borden langs de weg en bij supermarkten. Door in te zetten op de bekendheid van Art.1 MN hopen we de meldingsbereidheid te verhogen en meer zicht te krijgen op wat er speelt in de gemeente.

In oktober 2023 organiseren we een avond over het thema 'Veilig sportklimaat'. Alle sportaanbieders uit Stichtse Vecht zijn hiervoor uitgenodigd. Dit initiatief komt voort uit het Regenboogactieplan 2023-2024, waarin veiligheid een van de vier hoofdthema's is. Vanuit dit actieplan blijven we in het komende jaar inzetten op veiligheid in relatie tot de LHBTIQ+ doelgroep.

Uitvoering activiteiten

Onderwijs

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Voor en Vroegschoolse Educatie (VVE)	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Extra inzet op zware groepen VVE	Bestaand	Bestaand	Wij subsidiëren nog steeds de inzet van extra beroepskrachten voor een gezonde balans op de groepen.
Taalvisite	Bestaand	Bestaand	Taalvisite loopt nog steeds.
Boekenpret	Bestaand	Bestaand	Ook in 2022 en 2023 hebben wij met Boekenpret gewerkt.
Zomerschool	Bestaand	Bestaand	De zomerschool vond ook plaats in 2022 en 2023.
Alle peuters in beeld	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Nog in ontwikkeling (o.a. gericht op non-bereik). We bereiken de doelgroep via de reguliere peutersubsidie.
Samenwerking taalscholen Hilversum en Utrecht	Bestaand	Bestaat niet meer / aflopend	In Stichtse Vecht zijn momenteel twee 'eigen' taalscholen. Utrecht accepteert geen kinderen meer van buiten de eigen regio. In 2023 zijn er nog 2 kinderen (aflopend) op taalschool Hilversum.
Verbinding VVE en Laaggeletterdheid	In ontwikkeling	Bestaand	Hier wordt op ingezet vanuit de achterstandsscholen. Ook is er een e-learning over het herkennen van laaggeletterdheid die bekend is bij het consultatiebureau, de kinderopvang en het primair onderwijs.
Taalhuis / Wet Educatie Beroepsonderwijs	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel. Voor een deel van het aanbod wordt een kleine eigen bijdrage gevraagd.
Aanvullende ondersteuning Jeugdwet	Bestaand	In ontwikkeling	Samenwerking Kernpartneraanpak wordt in 2023 verder ontwikkeld: Met het voortgezet onderwijs en alle zorgpartners wordt gewerkt aan: <ul style="list-style-type: none"> • een gedeelde visie op de kernpartneraanpak (= 1 kind, 1 gezin, 1 aanpak) voor de zomer 2023 • uitwerking in concrete (werk-)afspraken najaar 2023 • doorlopend werken aan versterken voorveld en preventieve inzet.
OnderwijsZorgArrangement (OZA)	Bestaand	Bestaand	OZA Kristal loopt naar tevredenheid.
BSO Plus	Bestaand	Bestaand	In 2023 zijn er twee BSO Plus locaties in Stichtse Vecht.
Voorlichting op scholen	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Acties beleidsplan passend onderwijs	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Nog geen landelijk beleidsplan passend onderwijs. Wel een nieuwe Regionale Educatieve Agenda in wording:

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
			vaststelling in najaar 2023. De basis hiervan is passend onderwijs, inzet zorg op onderwijs en regionale aanpak thuiszitters.
Anders Zijn-week op Brokdele	Bestaand	Bestaand	Deze week vindt nog steeds plaats. In 2023 heet het de 'Jezelf zijn-week'.
Weerbaarheidstrainingen Jeugd-Punt	Bestaand	Bestaand	Activiteit wordt gecontinueerd binnen Jeugd-Punt programmering.
Jongerencoach op school	Bestaand	Bestaand	Worden momenteel ingezet vanuit de NPO-middelen. Continuering via middelen brede SPUK/GALA.
Schoolmaatschappelijk werk	Bestaand	Bestaand	Gesprekken met Kwadraad gaan over toereikendheid subsidie t.o.v. aantal uren en opdracht vanuit de subsidie.
VSV-aanpak (voortijdig schoolverlaters/leerplicht)	Bestaand	Bestaand	Loopt nog steeds, is regionaal een aandachtspunt.
Gezonde scholen	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Is een aandachtspunt via JOGG.

Cultuur, vrije tijd en sport

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Hijsen regenboogvlag/andere themadagen	Bestaand	Bestaand	Op Coming Out Day en IDAHOBIT hijsen wij de Regenboogvlag. Dit is onderdeel van het Regenboogactieplan 2023-2024.
Pagina 'LHBTIQ' op gemeentepagina SV	Bestaand	Bestaand	Pagina bestaat nog steeds en wordt bijgehouden.
Sportaccommodaties	In ontwikkeling	In ontwikkeling	In het komende jaar leveren wij een scan op de toegankelijkheid van een shortlist van (semi-)overheidsgebouwen en sportaccommodaties op. Hiermee maken wij inzichtelijk hoe toegankelijk deze locaties zijn en hoe de toegankelijkheid kan worden verbeterd.
Buurtsportcoaches	Bestaand	Bestaand	Nieuwe werkplannen voor 2023-2024 zijn actief.
Buurtsportcoach aangepast sporten	Bestaand	Bestaand	Ook actief in 2023-2024.
Online platform www.unieksporten.nl	Bestaand	Bestaand	Al het aanbod staat op deze website voor gemeente Stichtse Vecht.
Aanbod voor specifieke doelgroepen	Bestaand	Bestaand	Aangepast sporten wordt ook in 2023-2024 aangeboden.
Financiële regelingen sport & cultuur	Bestaand	Bestaand	Regelingen worden op een rijtje gezet en geclusterd aangeboden. Deze staan op sportpuntstichtsevecht.nl gemeld.
Sportakkoord	Bestaand	Bestaand	Sportakkoord 2.0 gaat lopen van 2023 tot 2026.
Vindbare informatie Sporten	Bestaand	Bestaand	Website is in 2022 toegankelijk gemaakt. Dit betekent dat alle doelgroepen er gebruik van kunnen maken.
Meedoen met een smalle beurs	Bestaand	Bestaand	Wordt geclusterd aangeboden in 2023. De insteek is om dit jaarlijks te herhalen.
Lift voor mensen om het zwembad in te komen	Bestaand	Bestaand	Zowel Safari als Kikkerfort beschikken over een lift.
Gezonde verenigingen	Bestaand	Bestaand	Teamfit is actief binnen de gemeente. In 2023 t/m 2025 gaan we verder aan de slag met gezonde sportverenigingen. We zetten in op gezonde kantine en rookvrije sportvereniging.
Website Sportpunt	In ontwikkeling	Bestaand	Website is er.
Samen Verder	Bestaand	Bestaand	Samen Verder is nog steeds actief.
Vier het Leven	Bestaand	Bestaand	Vier het Leven is nog steeds actief.
Subsidieregelingen sporten met een beperking	Bestaand	Bestaand	Subsidieregeling is nog van kracht.

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Activiteiten voor senioren	Bestaand	Bestaand	Wijzer in eigen huis biedt onafhankelijke informatie, ondersteuning en advies. MOmenz ondersteunt bij het zelfstandig thuis wonen in de gemeente Stichtse Vecht.

Werk/armoede

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
JINC (Jongeren INCorporated)	Bestaand	Bestaand	T/m 2023 via awb inzet bekostigd. Wens is om te continueren vanuit werk & inkomen. Alle vo scholen zijn zeer tevreden over sollicitatietraining JINC.
Regionaal Mobiliteitsteam	Bestaand	Bestaand	Stichtse Vecht neemt actief deel aan het Regionaal Mobiliteitscentrum (RMC) en de voorbereiding om te komen tot een Regionaal Werkcentrum (RWC; de landelijke opdracht om de RMC door te ontwikkelen naar RWC's) is in het voorjaar 2023 gestart.
Doorontwikkeling Kansis	In ontwikkeling	Bestaand	Doorontwikkeling is in 2022 gestart na collegebesluit door o.a. de overheveling van de HRM taken WSW personeel van WIL naar Kansis en door de uitvoering van oriëntatietrajecten en inburgeringstrajecten bij Kansis te beleggen. Directeur Yvonne Pot: "Ik denk als er één organisatie is die staat voor inclusie, dan is het Kansis." Kansis kijkt niet naar wat iemand niet kan, maar altijd naar wat iemand wél kan.
Baanafpraak banen	Bestaand	Bestaand	Wordt ingevuld conform taakstelling.
WSP/Re-integratie dienstverlening	Bestaand	Bestaand	Stichtse Vecht neemt actief deel aan het (regionale) WerkgeverServicePunt.
Social Return on Investment (SROI)	In ontwikkeling	Bestaand	SROI is onderdeel van inkoop. Systeem Wizzer is geïmplementeerd om de invulling SROI te volgen.
Adviseur SROI	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Is afgelopen anderhalf jaar op tijdelijke basis ingevuld. Op dit moment wordt onderzocht op welke wijze de invulling structureel ingevuld kan worden. Hierbij wordt gedacht om dat op regionaal niveau in te kopen.
Jongerenloket	Bestaand	Bestaand	Is vormgegeven binnen de uitvoering van Stichtse Vecht door gespecialiseerde re-integratie medewerkers daarvoor in te zetten.
Project bankzitters	Gewenst, maar nog niet in ontwikkeling	In ontwikkeling	Het project bankzitters is onderdeel geworden van de regionale aanpak jeugdwerkloosheid (onderdeel van de Utrechtse Werktafel).
Vrijwilligerscentrale	Bestaand	Bestaand	De meer dan 20.000 vrijwilligers in onze gemeente vormen de dragers van inclusie. De Vrijwilligerscentrale biedt een digitaal platform voor vraag en aanbod, ondersteunt maatschappelijke organisaties bij het vinden en binden van vrijwilligers, promoot en ondersteunt Maatschappelijke

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
			Diensttijd & Maatschappelijke Stages en faciliteert de gemeentelijke vrijwilligersverkiezing.
Het Kindpakket	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Individuele Studietoelage	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Acties uit het beleidsplan Samen in actie tegen Armoede en Schulden	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Het plan wordt uitgevoerd, waarbij verschillende acties zich in verschillende fasen en stadia bevinden. Enkele zijn afgerond, andere zijn lopende of moeten nog worden gestart.

Woonomgeving

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Toetsen bouwverordening 2011 aan VN-verdrag	Gewenst, maar nog niet in ontwikkeling	Bestaand	Wij hebben de huidige regelgeving getoetst aan het VN-Verdrag en deze bleek niet te voldoen. Per 1 januari 2024 voldoen wij als gemeente wél aan het VN-Verdrag, via de Omgevingswet en het Besluit bouwwerken leefomgeving. Gezien deze ontwikkeling is de huidige bouwverordening (2011) niet aangepast.
Samen tegen eenzaamheid Stichtse Vecht	Bestaand	Bestaand	In 2023 wordt gekeken hoe we de lokale coalitie rondom eenzaamheid kunnen versterken. Hierbij wordt aangesloten bij de kernfoto's. Het voorstel is gedaan om de cijfers per kern te verdiepen en inwoners te betrekken bij de analyse en oplossingen.
Samen Dementievriendelijk	Bestaand	Gewenst, maar nog niet in ontwikkeling	De werkgroep ligt momenteel stil door o.a. een gebrek aan ambtelijke capaciteit.
Blijf Actief!	Bestaand	Bestaand	Er zijn drie ontmoetingsgroepen Blijf Actief! voor mensen met beginnende geheugenproblemen/dementie en hun mantelzorgers. Het gaat om een indicatievrije welzijnsvoorziening die het proces van dementeren vertraagt en het inwoners mogelijk maakt om nog zo lang mogelijk mee te doen in de samenleving.
Maatjes	Bestaand	Bestaand	Activiteit wordt gecontinueerd via Handje Helpen
Jeugdhulp en Wmo	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Samen Sterk, voorheen Buurtcirkel	Bestaand	Bestaand	De huidige buurtcirkel loopt goed. Er wordt gekeken naar eventuele uitbreiding van meer buurtcirkels.
Doelgroepenvervoer	Bestaand	Bestaand	Als doelgroepenvervoer kennen we Leerlingenvervoer, Wmo vervoer (regiotaxi, vervoer naar de dagbesteding, scootmobiel, driewiel fiets etc.) en vervoer naar een jeugdinstelling.
Wooncoach	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Beleid inrichting buitenruimte	In ontwikkeling	Gewenst, maar nog niet in ontwikkeling	Er zijn nog geen ontwikkelingen op dit terrein.
Omgevingsvisie	In ontwikkeling	Bestaand	Inclusie komt terug in de Omgevingsvisie.
Woonvisie/beleid	In ontwikkeling	In ontwikkeling	De nieuwe woonvisie wordt in het najaar 2023 voorgelegd aan de raad. In juli 2023 heeft het college het Uitvoeringsprogramma bij de woonzorgvisie vastgesteld.

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Toegankelijkheid van overheidsgebouwen	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Zie 'Sportaccommodaties'.
Toegankelijkheid van semi-overheidsgebouwen	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Zie 'Sportaccommodaties'.
Uitvoering motie openbare toiletten	In ontwikkeling	In ontwikkeling	In 2022 is de mogelijkheid om inclusieve openbare toiletten te realiseren onderzocht. Dit bleek te kostbaar en niet passend voor onze gemeente op basis van advies van de Toiletalliantie. Ook is een beperkte enquête over de behoefte aan opengestelde toiletten uitgezet onder inwoners. In de komende tijd gaan we in gesprek met lokale horecaondernemers over het openstellen van hun toiletten. Hierbij stimuleren we ook het zichtbaar maken van hun toiletten in de Hoge Nood app.
Visie Openbaar Vervoer	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Momenteel wordt gewerkt aan een mobiliteitsprogramma Stichtse Vecht. Onder dit mobiliteitsprogramma worden uitvoeringsprogramma's uitgewerkt, waarin visie openbaar vervoer wordt opgenomen. De concessie van de haltes ligt bij de Provincie Utrecht. Uiteraard hebben we als gemeente wel inspraak over de toegankelijkheid van de haltes. Zodra we onze visie daarop helder hebben, zullen we samen met de provincie de haltes gaan aanpakken.
Mozaïekbank Breukelen	Bestaand	Bestaand	De Mozaïekbank is er nog steeds.
LHBTIQ+/diversiteitsgroep bij Jeugdpoint	Bestaand	Bestaat niet meer	Deze specifieke groep bestaat niet meer. Wél zijn wij in gesprek met VO-scholen over het thema LHBTIQ+ en de behoeftes van LHBTIQ+ leerlingen. Hierbij is ontmoeting een aandachtspunt.
Vereniging Activiteitenbus	Bestaand	Bestaand	Nog steeds actief.
Huisbezoek 75+	Bestaand	Bestaand	In 2022 hebben 258 huisbezoeken plaatsgevonden. 13 vrijwilligers, opgeleid om de mensen wegwijs te maken in het aanbod van voorzieningen. 96% vond het huisbezoek zinvol. 30 personen hebben een vervolfbezoek ontvangen van de adviseur welzijn.
Ontmoetingsactiviteiten	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Gemaksdiensten	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.
Wijkopbouwwerk	Bestaand	Bestaat niet meer	-
Algemeen Maatschappelijk Werk	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Maatschappelijke begeleiding statushouders	Bestaand	Bestaand	Status in LIA is nog actueel.

Gemeentelijke Organisatie

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Communicatie-acties	In ontwikkeling	In ontwikkeling	<ul style="list-style-type: none"> • Vanuit de werkgroep inclusie is ingezet op bewustwording over inclusie en toegankelijkheid met interne communicatie-acties. • Tijdens de 'Iedereen doet mee tour' is in 2022 aandacht besteed aan voorbeelden en verhalen die bijdragen aan een inclusieve samenleving. • We houden de gemeentelijke webpagina over het thema LHBTIQ+ bij. • Alle gemeentelijke subsites, zoals die van 'Werken bij Stichtse Vecht', 'Sportpunt Stichtse Vecht' en 't Kikkerfort' hebben nu dezelfde opzet als 'Trouwen in Stichtse Vecht'. Deze opzet is digitaal toegankelijk: Trouwen in Stichtse Vecht heeft status A. Voor de toegankelijkheid van websites en (web)apps zijn audits (onafhankelijke onderzoeken) uitgevoerd. Alle informatie over Stichtse Vecht is te bekijken via het Dashboard DigiToegankelijk van de overheid. Managers Kenneth Mantiri en Ilona Nusteen: "Digitale toegankelijkheid voor de gemeente vinden wij als managers belangrijk, omdat het de brug vormt tussen inclusie en innovatie, waardoor we een gemeente kunnen bouwen waar iedereen volwaardig kan deelnemen aan het digitale tijdperk en onze samenleving." • Duidelijke taal is een blijvend aandachtspunt. Onder elke brief staat dat inwoners contact kunnen opnemen met de gemeente als zij de brief niet begrijpen. • De organisatie Art.1 MN is vermeld op onze website. Daarnaast besteden we in week 43 en 44 van 2023 met borden langs de weg en bij supermarkten aandacht aan Art.1 MN en het melden van discriminatie. • Ieder jaar wordt gekozen voor deelname aan bepaalde themadagen en -weken.
Baanafpraakbanen	Bestaand	Bestaand	Hier geven we invulling aan conform de wettelijke voorschriften. Uvw monitort.

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Inclusie in beleidsontwikkeling	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Blijvend aandachtspunt. De werkgroep inclusie heeft hier een rol in.
HRM	In ontwikkeling	Bestaand	Het werven van een werkervaringsplek (collega). O.a. in het kader van SROI en om iemand de kans te bieden om via deze weg weer in het werkspoor te komen.
HRM	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Per 26 juni 2023 is binnen de Unit Vitaliteit & Verzuim een medewerker gestart in het kader van een Werkervaringsplek om hiermee een kans te bieden weer terug te komen in het arbeidsproces.
HRM	In ontwikkeling	In ontwikkeling	De werkgroep inclusie is in gesprek met de afdeling Mens & Organisatie over het meenemen van diversiteit en inclusie in het medewerkersonderzoek.
HRM	In ontwikkeling	In ontwikkeling	In 2024 zal Mens & Organisatie diversiteit en inclusie in relatie tot het personeelsbeleid verder gaan uitwerken.
HRM	In ontwikkeling	Bestaand	Het in samenwerking met de regio inzetten van trainees. O.a. om junioren een kans te bieden en de gemeente via deze weg een nieuwe doelgroep aan te boren.
Bewustzijn	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Het werken aan bewustzijn over inclusie is nooit 'af'. De werkgroep inclusie heeft hier een belangrijke rol in. Interne trainingen dragen hieraan bij, bijvoorbeeld de e-learning 'contact met transgender personen in de publieke dienstverlening' die medewerkers met veel klantcontact gaan volgen.
Verkiezingen zijn toegankelijk	Bestaand	Bestaand	Hier is nog steeds aandacht voor.
Prokkelweek	Bestaand	Bestaat niet meer / anders vormgegeven	In plaats van de Prokkelweek doen we in 2023 mee aan een pilot waarin een groep inwoners met en zonder een verstandelijke beperking gezamenlijk activiteiten onderneemt.

Zorg

Activiteit/voorziening	Status in LIA	Actuele status Q3 2023	Toelichting actuele status
Join us	Bestaand	Bestaand	Belegd bij Momenz en vindt zijn doorgang.
Steunpunt Mantelzorg	Bestaand	Bestaand	Het Steunpunt Mantelzorg zet zich in om mantelzorgers te ondersteunen door middel van educatie, respijtzorg en waardering. Het is belegd bij Momenz.
MOBW	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Regioplan U16 is door de raad goedgekeurd. Verschillende activiteiten zijn nu in ontwikkeling om het zorglandschap zo goed mogelijk in te zetten. Zo zijn we bezig met een behoefteonderzoek onder de cliënten, aanbieders en het voorveld om te kijken waar de behoeftes en uitdagingen liggen. Hieruit zullen nog meer ontwikkelingen komen binnen het zorglandschap. Dit in nauwe samenwerking met regio Utrecht West.
MOBW - Voldoende woonruimte	In ontwikkeling	In ontwikkeling	Op dit moment een continu proces waarbij we inzetten op verschillende manieren van wonen. Voorbeelden zijn Living Lab in Loenen aan de Vecht en Onder de pannen.
MOBW - Versterken aanbod herstelgroepen	In ontwikkeling	In ontwikkeling	We gaan onderzoeken of de buurtcirkels uitgebreid kunnen gaan worden en om herstelactiviteiten op te zetten binnen SV.
MOBW - Realiseren van een centrum waar mensen uit de doelgroep zichzelf kunnen ontwikkelen, spreken met gelijkgestemden, peer-to-peer support krijgen	In ontwikkeling	Gewenst, maar nog niet in ontwikkeling	We zijn bezig om herstelactiviteiten te ontwikkelen binnen SV. Het realiseren van een centrum is hier onderdeel van, maar wel op termijn, omdat we eerst een herstelactiviteit gaan ontwikkelen en daar vanuit uitbouwen. Ook projecten als 'Landen in de wijk', waar de hele wijk bij betrokken wordt, worden nog onderzocht op geschiktheid en behoefte.
Sluitende aanpak personen met verward gedrag	In ontwikkeling	In ontwikkeling	De negen bouwstenen waar in de inclusie agenda over gesproken wordt zijn door ons hele beleid uitgespreid. Op de gebieden waar een bouwsteen speelt wordt het meegenomen in het (te ontwikkelen) beleid.
De landelijke convenanten WMO hulpmiddelen; "maatwerkprocedure toegang" en "meeverhuizen"	In ontwikkeling	Bestaat niet	De convenanten zijn destijds niet ondertekend vanwege een gebrek aan ambtelijke capaciteit. Wél zijn er samenwerkingsafspraken gemaakt met hulpmiddelleveranciers.

Conclusie: Een blik terug en een blik vooruit

Deze voortgangsrapportage geeft een beeld van hoe wij en onze partners de afgelopen jaren hebben gewerkt aan het thema inclusie en waar we nu staan. Uit de rapportage blijkt dat er stappen zijn én worden gezet op het gebied van de verschillende omgevingen en subdoelen uit de LIA. De rapportage toont echter ook aan dat er nog ruimte is voor verdere ontwikkeling. Inclusie is nooit 'af'. De vier subdoelen die zijn opgenomen in de LIA blijven relevant. Daarom kiezen wij ervoor om in het komende jaar verder te werken aan deze subdoelen. Hier geven we invulling aan met een aantal activiteiten per subdoel. Hierbij sluiten we aan bij bestaande activiteiten en plannen.

Activiteiten voor het komende jaar

Subdoel	Activiteiten
We werken aan inclusieve beleidsontwikkeling en bewustwording bij het dagelijks werk	<ol style="list-style-type: none"> 1. We zetten stappen om ons personeelsbeleid inclusiever te maken. 2. We organiseren een training over het opstellen van een inclusieve recruitmentprocedure. 3. De werkgroep inclusie blijft actief – ook in het creëren van bewustwording over inclusie(f werken).
We werken aan communicatie en zichtbaarheid	<ol style="list-style-type: none"> 1. We werken verder aan het onderwerp inclusieve communicatie. 2. We blijven inzetten op de zichtbaarheid van het thema LHBTIQ+. 3. We werken verder aan digitale toegankelijkheid. Dit doen we door o.a.<ul style="list-style-type: none"> • meer websites en (web)apps te laten toetsen (audit) én op te nemen in het Dashboard DigiToegankelijk • daar waar nodig, leveranciers aan te spreken op hun verantwoordelijkheid voor de techniek van websites en (web)apps • collega's te trainen in het maken van toegankelijke pdf-documenten met Word365 en te werken vanuit toegankelijke sjablonen
We werken aan fysieke toegankelijkheid	<ol style="list-style-type: none"> 1. We nemen het thema fysieke toegankelijkheid mee in de werkprocessen vanuit de Omgevingswet. 2. We voeren een scan uit op de toegankelijkheid van een shortlist van (semi-)overheidsgebouwen en sportaccommodaties.
We werken aan veiligheid en erbij horen	<ol style="list-style-type: none"> 1. We werken verder aan veiligheid in relatie tot het thema LHBTIQ+, o.a. door:<ul style="list-style-type: none"> • inzet op bewustwording rondom de thema's veilig sportklimaat, LHBTIQ+ ouderen en het contact met transgender personen in de publieke dienstverlening. • het onderhouden van contact met de politie over de thema's LHBTIQ+ en discriminatie. 2. We besteden aandacht aan het melden van discriminatie bij Art.1 Midden Nederland. 3. We organiseren interne trainingen over microagressie en grensoverschrijdend gedrag.

Vervolg

In Q1 2025 geven we opnieuw een update over de voortgang. Hierbij onderzoeken we ook of de subdoelen uit de LIA nog steeds passend zijn. Het huidige inclusiebeleid gaat uit van bestaande programma's en activiteiten, gezien vanuit het perspectief van inclusie. Als de raad een hogere ambitie heeft, dan is extra budget nodig.

Bijlage 1 – Interviews

I. Kansis: economisch meedoen in Stichtse Vecht

Sinds 2019 is Kansis hét leerontwikkelbedrijf van de gemeenten Stichtse Vecht en De Ronde Venen. Voor deze voortgangsrapportage spraken wij de directeur van Kansis, Yvonne Pot, en twee Kansis-medewerkers over het bedrijf.

Economisch meedoen: hoe draagt Kansis hieraan bij?

Kansis zorgt ervoor dat mensen die het zelfstandig niet redden passend werk krijgen. Ook zet Kansis erop in dat medewerkers zich waar mogelijk verder ontwikkelen, zodat ze Kansis niet meer nodig hebben om dat passend werk te behouden, aldus directeur Yvonne Pot. Hierbij gaat het om mensen met een dienstverband in het kader van de sociale werkvoorziening, de doelgroep nieuw beschut, mensen met een Wajong-uitkering en mensen met een banenafspraken indicatie. In de woorden van een van de Kansis-medewerkers die wij spraken: het gaat om “mensen die een rugzakje hebben”. Voor deze mensen is Kansis zowel een springplank als een vangnet.

Passend werk vinden en behouden

Om te bepalen welk werk passend is, vindt bij binnenkomst een intake plaats. Hierin wordt gekeken naar zaken zoals iemands begeleidingsbehoefte en wat de signalen zijn als het niet zo goed gaat, geeft directeur Yvonne Pot aan. Voor de verdere ontwikkeling van medewerkers zet Kansis in op jaarlijkse ontwikkelgesprekken. Hierin wordt gekeken naar waar iemand staat in zijn ontwikkeling en of daarin verdere groei mogelijk is. Niet bij iedereen is verdere ontwikkeling echter het doel. Bij oudere medewerkers, geeft Yvonne Pot aan, kijkt Kansis juist naar hoe zij iemand op het niveau kunnen houden. De ontwikkelgesprekken zijn dus maatwerk.

Daarnaast stimuleren de Werkleiders, die dicht op de medewerkers zitten, medewerkers in hun ontwikkeling als ze zien dat een medewerker meer kan. Maar medewerkers nemen óók zelf initiatief wanneer zij zich verder willen ontwikkelen. Zo vervult een van de medewerkers die wij spraken nu – met succes – een meer aansturende rol.

Inclusie staat centraal

Bij Kansis staat inclusie centraal. Directeur Yvonne Pot: “Ik denk als er één organisatie is die staat voor inclusie, dan is het Kansis.” Dit zegt ze omdat Kansis niet kijkt naar wat iemand niet kan, maar altijd naar wat iemand wél kan. Door te denken in mogelijkheden biedt Kansis inwoners van onze gemeente de kans om mee te doen. Economische en maatschappelijke participatie gaan hand in hand, aldus Yvonne Pot.

Ervaringen met het werk

We spraken twee medewerkers, één uit de doelgroep nieuw beschut en één met een Wsw-dienstverband. De werkzaamheden binnen Kansis bevallen over het algemeen goed, geven de twee medewerkers aan. Wél is voor een van de medewerkers het gevoel van voldoening na een werkdag afhankelijk van het type werk. Daarnaast blijkt dat de mate waarin het mogelijk is om goed werk te leveren bepalend kan zijn voor de tevredenheid van medewerkers. Als het gereedschap bijvoorbeeld niet helemaal goed meer werkt, waardoor het lastiger is om goed werk te leveren, dan leidt dit tot ontevredenheid.

De sfeer en het vertrouwen onder collega's

Eén belangrijk aandachtspunt dat naar voren kwam in ons gesprek met de twee Kansis-medewerkers is de sfeer en het vertrouwen onder collega's. De medewerkers gaven aan dat waar de samenwerking met sommige collega's prettig is en zij bepaalde collega's zelfs als familie zien, het vertrouwen en de samenwerking ondermaats zijn met andere collega's. Ook is er volgens hen sprake van groepsvorming. Als gemeente vinden wij het belangrijk dat medewerkers zulke signalen bespreekbaar kunnen maken en dat deze serieus worden genomen. Kansis deelt deze mening. In ons gesprek met directeur Yvonne Pot werd duidelijk dat medewerkers bij verschillende personen terecht kunnen als er iets speelt, waaronder twee vertrouwenspersonen.

Verdere ontwikkeling van Kansis

Als het gaat om de toekomst van Kansis, ziet Yvonne Pot verschillende kansen voor verdere ontwikkeling. Er liggen bijvoorbeeld kansen bij het in beeld brengen en houden van mensen met een arbeidsbeperking, ook als ze buiten Kansis bij andere werkgevers aan het werk zijn. Zo kunnen mensen die het niet zelfstandig redden aan de voorkant worden opgevangen, zodat werkloosheid of een beroep op bijstand wordt voorkomen. Ook denkt Yvonne Pot dat Kansis een belangrijke rol zou kunnen gaan spelen in relatie tot statushouders, voornamelijk als het gaat om de doelgroep die de zelfredzaamheidsroute volgt. De zelfredzaamheidsroute is voor inburgeringsplichtigen van wie wordt verwacht dat ze moeite zullen hebben met de Nederlandse taal en de taal daarom op A1-niveau leren. Daarnaast bereidt de zelfredzaamheidsroute deze doelgroep voor op zelfstandig meedoen in de samenleving.

De toekomst van Kansis: wat is er nodig?

Directeur Yvonne Pot geeft aan dat het altijd nodig zal blijven om geld toe te leggen op een sociaal ontwikkelbedrijf. Kansis redt het financieel namelijk niet zelfstandig met het werk dat medewerkers doen. Verder gaat het bij Kansis om mensen met een kwetsbare financiële positie. Kijkend naar de toekomst zijn landelijke cao-ontwikkelingen voor een rechtvaardiger loon daarom van belang. De gemeente kan deze doelgroep ondersteunen met aanvullende inkomensondersteuning.

Een uitdaging voor Kansis is de uitstroom van de doelgroep met een Wsw-dienstverband naar regulier werk en de vergijzing van deze doelgroep, aldus Yvonne Pot. Voor de continuïteit is het van belang dat er voldoende personeel blijft binnenkomen en wordt behouden. De nieuwe instroom komt uit de Participatiewet.

Als het gaat om het bevorderen van het vertrouwen en het gevoel van veiligheid onder medewerkers hecht Yvonne Pot veel waarde aan duidelijkheid. Zo zegt ze: “Ik geloof er gewoon heel erg in dat je duidelijk, open en eerlijk moet zijn.”

Conclusie

Kansis levert een belangrijke bijdrage aan het economisch meedoen van inwoners van Stichtse Vecht – en daarmee ook aan het maatschappelijk meedoen. Hoewel we voor deze voortgangsrapportage een beperkt aantal medewerkers hebben gesproken, geeft de opgehaalde input een beeld van de ervaringen van medewerkers. Als gemeente vinden wij het positief dat medewerkers aangeven tevreden te zijn met de werkzaamheden, maar ook actief delen wat beter kan binnen Kansis.

De mensen die bij Kansis werken hebben een arbeidscontract, betalen belasting en bouwen pensioen op. Zo doen deze mensen niet alleen mee, maar dragen ze ook bij aan de maatschappij waar wij allemaal deel van uitmaken. Hoewel dit financieel gezien niet direct terug te zien is, heeft het bestaan van Kansis ongetwijfeld een maatschappelijke opbrengst. Mensen met een arbeidsbeperking doen bijvoorbeeld minder vaak een beroep op geestelijke gezondheidszorg en Wmo-ondersteuning wanneer zij werk hebben, zo blijkt uit een onderzoek van het [Sociaal en Cultureel Planbureau](#). Het risico op crimineel gedrag neemt ook af. In die zin heeft het werk dat Kansis biedt een preventieve werking. Zowel voor de inwoner als voor de maatschappij zijn sociale ontwikkelbedrijven zoals Kansis dus van grote meerwaarde.

II. Platform Gehandicapten Stichtse Vecht: Toegankelijkheid

Platform Gehandicapten Stichtse Vecht zet zich al tientallen jaren lokaal in voor de belangen van mensen met een beperking. Voor deze voortgangsrapportage spraken we twee bestuursleden over wat het platform doet, hoe de bestuursleden de toegankelijkheid van de gemeente ervaren en wat belangrijke aandachtspunten zijn rondom (fysieke) toegankelijkheid.

Wat doet het platform?

Het platform zet zich in voor mensen met een beperking als groep. Dit doet het platform op verschillende manieren en voor alle kernen van Stichtse Vecht. Ze helpen bijvoorbeeld bij de financiering van initiatieven verbonden aan de doelgroep, zoals het realiseren van een toegankelijk toilet en het organiseren van activiteiten voor de doelgroep. Daarnaast behartigen ze de belangen van de doelgroep bij bepaalde bouwontwikkelingen in de gemeente door aandacht te vragen voor het meenemen van fysieke toegankelijkheid. Verder zorgt het platform ervoor dat ze zichtbaar en bereikbaar zijn voor inwoners. Ze hebben in het verleden bijvoorbeeld regelmatig op markten gestaan om met inwoners in gesprek te gaan over wat het platform doet en waar ze voor benaderd kunnen worden.

Toegankelijke toiletten

Als gemeente zijn wij benieuwd naar de ervaringen van de bestuursleden van het platform als het gaat om de toegankelijkheid van de gemeente. We vroegen de twee bestuursleden daarom hoe zij de fysieke toegankelijkheid ervaren en wat volgens hen belangrijke aandachtspunten zijn. Toegankelijke toiletten zijn volgens hen een van de voornaamste aandachtspunten in de gemeente. Over de toiletten in de horeca gaven zij bijvoorbeeld aan: “de meeste zijn niet goed aan de maat”. Ze vertelden dat dit komt omdat de toiletten vaak te smal zijn, waardoor rolstoelgebruikers de draai niet kunnen maken. Dit zijn obstakels die in de weg staan van het meedoen van inwoners met een beperking. Als het gaat om toegankelijke toiletten, vindt het platform het vooral van belang dat deze er zijn op plekken waar veel mensen komen. Denk bijvoorbeeld aan een winkelcentrum zoals Bisonspoor of een sportvereniging.

Toegankelijkheid en bereikbaarheid

Eén ander aandachtspunt dat de bestuursleden noemden is dat iedereen op een normale manier naar binnen en naar buiten kan gaan. Soms is dat lastig voor iedereen te realiseren. Dit blijkt uit de voorbeeldsituatie bij een kinderboerderij die de bestuursleden omschreven. Hierbij zorgen maatregelen voor het binnenhouden van de dieren voor een minder goede toegankelijkheid voor mensen in een rolstoel. Bij historische panden kan het ook lastig zijn om te zorgen voor een goede toegankelijkheid, omdat aanpassingen minder eenvoudig doorgevoerd kunnen worden. In onze gemeente speelt dit ook. Zo is een gebouw zoals Boom en Bosch in Breukelen niet optimaal te bereiken, gaven de bestuursleden aan. Bij zulke gemeentelijke panden zou een goede toegankelijkheid volgens hen echter wél verplicht moeten zijn. Andere plekken waarbij de toegankelijkheid van groot belang is, volgens het platform, zijn gebouwen waar ouderen verblijven, de horeca, dorpshuizen en begraafplaatsen.

Kansen benutten en duidelijke communicatie

Als het gaat om de rol van de gemeente, dan vindt het platform het vooral belangrijk dat de gemeente bij projecten vooraf kijkt hoe zij ervoor kan zorgen dat toegankelijkheid wordt meegenomen. Niet overal is de gemeente echter aan zet of heeft zij invloed. Daar is het platform zich bewust van. Het gaat er daarom om dat de gemeente de kansen die er zijn om te werken aan toegankelijkheid benut. Ook hecht het platform veel waarde aan duidelijkheid vanuit de gemeente als het gaat om de mogelijkheden rondom het verbeteren van de toegankelijkheid. Als iets niet kan, dan is het belangrijk dat dit duidelijk wordt gecommuniceerd, zodat mensen weten waar ze aan toe zijn.

Conclusie

Het platform stipt een aantal belangrijke aandachtspunten aan als het gaat om toegankelijkheid en het meedoen van inwoners met een beperking. Gezien het subdoel 'we werken aan fysieke toegankelijkheid' uit de LIA onderschrijven wij het belang van meenemen van fysieke toegankelijkheid vanaf de start van projecten en het benutten van de kansen die er zijn. Daarnaast hebben we aandacht voor de toegankelijkheid van bestaande bouw. Niet alle locaties kunnen echter meteen worden onderzocht en/of aangepakt. Om een start te maken, leveren we in de eerste helft van 2024 een scan op van de toegankelijkheid van een shortlist van (semi-)overheidsgebouwen en sportaccommodaties. Zo maken we inzichtelijk hoe de toegankelijkheid van een aantal locaties ervoor staat en wat we kunnen doen om de toegankelijkheid te verbeteren. De input van het platform uit het gesprek nemen we mee in het bepalen van de locaties die we gaan toetsen. Duidelijk is dat we aandacht moeten hebben voor locaties waar veel mensen komen. Daar is de impact van eventuele maatregelen om de toegankelijkheid te verbeteren het grootst.

III. Digitale toegankelijkheid: Toegankelijk vanaf de start

Voor deze voortgangsrapportage spraken wij Josee van Broeckhuijsen, Webmanager bij de gemeente Stichtse Vecht, over het thema digitale toegankelijkheid.

Het belang van digitale toegankelijkheid

Als gemeente vinden wij het belangrijk dat iedereen toegang heeft tot (begrijpelijke) informatie, zelfstandig gebruik kan maken van onze diensten en een vergelijkbare digitale ervaring heeft. Digitale toegankelijkheid is bij vele zaken van belang, vertelt Josee. Denk bijvoorbeeld aan het maken van een afspraak, het aanvragen van een tuinzak, het kopen van een uittreksel of het kunnen lezen en begrijpen van een video. Daarnaast is het een wettelijke verplichting voor ons als gemeente om alle digitale drempels weg te halen. Zo vertelt Josee dat het bij een duidelijke structuur niet alleen gaat om een visueel duidelijke structuur, maar ook om een duidelijke structuur in de bron. Als wij hier niet voor zorgen, dan kan hulpsoftware deze niet gebruiken.

Verder komt digitale toegankelijkheid terug in verschillende stukken binnen de gemeente. Zo is het een aandachtspunt in het Coalitieakkoord 2022-2026, onder Opgave 2 'Iedereen doet mee en hoort erbij'. Ook in de Lokale Inclusie Agenda is digitale toegankelijkheid een belangrijk thema. De aandacht voor dit thema in de LIA komt onder andere voort uit het VN-Verdrag Handicap. Het thema was echter al een aandachtspunt vóór de komst van de LIA, geeft Josee aan. De slogan 'Iedereen doet mee', die zowel terugkomt in de LIA als in het Coalitieakkoord, heeft de aandacht voor digitale toegankelijkheid versterkt. Onder 'iedereen' vallen namelijk ook mensen die bijvoorbeeld laaggeletterd, kleurenblind, slechtziend of slechthorend zijn. Dit benadrukt het belang van aandacht voor digitale toegankelijkheid in alles wat we doen en bieden als gemeente. Zonder deze aandacht kan niet iedereen zelfstandig meedoen.

Ontwikkelingen sinds de komst van de LIA

Sinds de komst van de LIA hebben diverse ontwikkelingen plaatsgevonden op het gebied van digitale toegankelijkheid. Josee geeft één voorbeeld: "Dit jaar hebben wij ervoor gezorgd dat alle bestaande Stichtse Vecht websites met dezelfde techniek gemaakt zijn. Dit houdt in dat één toegankelijke basis gebruikt is voor subsites zoals 'Werken bij Stichtse Vecht', 'Trouwen in Stichtse Vecht', 'Sportpunt' en 'Zuilense Vecht'." Josee voegt hieraan toe dat een website niet alleen uit informatie bestaat, maar ook uit applicaties. Denk bijvoorbeeld aan de afsprakenmodule op onze website. Naast websites moeten ook (web)apps toegankelijk zijn. Met vele functioneel beheerders hebben we hier in de afgelopen jaren aan gewerkt, zoals met het opstellen van toegankelijkheidsverklaringen en updates. Applicatieleveranciers zijn partners die we nodig hebben om voor digitale toegankelijkheid te zorgen. Positief is dat we merken dat ook aan hun kant ontwikkelingen op dit thema plaatsvinden, geeft Josee aan.

Ook binnen de gemeentelijke organisatie hebben ontwikkelingen plaatsgevonden. Zo is voor medewerkers informatie over digitale toegankelijkheid toegevoegd op het intranet. Daarnaast is digitale toegankelijkheid nu een onderwerp voor online inkoop, aanbesteding en wijziging, vertelt Josee. Ook kunnen collega's een toegankelijk Word-sjabloon aanvragen voor documenten die worden gepubliceerd, bijvoorbeeld via het raadsinformatiesysteem. Zo'n sjabloon zorgt voor een toegankelijke basis van een online document. Eind 2023 volgen trainingen over het toegankelijk maken van een document.

Waar staan we nu?

De websites zijn dus toegankelijk gebouwd. Het [Dashboard DigiToegankelijk](#) biedt inzicht in waar we nu staan en hoe dit zich verhoudt tot andere gemeenten. Dit is ook vindbaar op onze website. Niet alles is echter al inzichtelijk, zegt Josee, omdat in het verleden de afdeling Communicatie en/of Inkoop niet altijd zijn betrokken bij online uitingen. Vanuit de wet moet eind 2023 via het Dashboard DigiToegankelijk in kaart zijn gebracht voor welke websites onze organisatie (gedeeltelijk) verantwoordelijk is en een toegankelijkheidsverklaring zijn opgemaakt. Het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), Gebruiker Centraal en de VNG sturen hier actief op. Hier zijn wij tot eind 2023 dus mee bezig.

Hoe verder?

De uitdaging voor de komende tijd is om ervoor te zorgen dat alle collega's digitale toegankelijkheid meenemen vanaf de start van hun project, document, inkoop en andere zaken. Zo voorkom je dat achteraf dure en tijdrovende aanpassingen gedaan moeten worden. Josee's kreet is daarom: "Toegankelijk by Design". In het geval van communicatie-acties is het bijvoorbeeld belangrijk dat collega's met de betrokken communicatieadviseur vooraf bepalen hoe ze met inwoners of andere belanghebbenden communiceren. Dit kan bijvoorbeeld via de website, social media, de nieuwsbrief of een video. Deze opties komen elk met hun eigen aandachtspunten rondom digitale toegankelijkheid, onder andere vanwege de hulpsoftware. Door deze keuze bewust en op tijd te maken, kan de communicatie digitaal toegankelijk worden ingericht. Verder zijn jaarlijks onderzoeken nodig om te bepalen en bewijzen hoe toegankelijk onze (web-)applicaties zijn voor het Dashboard DigiToegankelijk. Hier moeten wij als gemeente dus in blijven investeren.

Wat is hiervoor nodig?

Om stappen te zetten op het gebied van digitale toegankelijkheid is volgens Josee nodig dat alle collega's loslaten hoe zij bepaalde dingen eerder deden en dat zij meegaan met de werkwijze van de organisatie. Eén voorbeeld is de pdf. Daarover geeft Josee aan: "Deze is als fysieke brochure meeverhuisd naar online, maar is daarvoor niet geschikt en zorgt nu voor ontoegankelijkheid, een drempel, op websites." Gezamenlijke inzet is nodig om ervoor te zorgen dat alle informatie en diensten toegankelijk zijn. Verder zijn acties gericht op bewustwording van belang. Vanuit de werkgroep inclusie, waar Josee onderdeel van is, is dit jaar bijvoorbeeld aandacht besteed aan (digitale) toegankelijkheid via 'De Muur'. Dit is een centrale plek in het gemeentekantoor waar collega's aandacht voor een bepaald onderwerp kunnen vragen. Ten slotte is nodig dat vanuit alle lagen van de organisatie het belang van digitale toegankelijkheid wordt gesteund en uitgedragen, geeft Josee aan. Dit geldt ook voor het management en de directie. Over het belang van digitale toegankelijkheid geven managers Kenneth Mantiri en Ilona Nusteen aan: "Digitale toegankelijkheid voor de gemeente vinden wij als managers belangrijk, omdat het de brug vormt tussen inclusie en innovatie, waardoor we een gemeente kunnen bouwen waar iedereen volwaardig kan deelnemen aan het digitale tijdperk en onze samenleving."

Bijlage 2 – Overige politieke ontwikkelingen

- **Januari 2022** – Stichtse Vecht roept zichzelf uit tot Regenbooggemeente.
- **Medio 2022** – Coalitieakkoord 2022-2026
  - Inclusie is opgenomen als een van de pijlers
  - 'Iedereen doet mee en hoort erbij' is opgenomen als een van de opgaven
- **Januari 2023** – Het Regenboogactieplan 2023-2024 wordt gepubliceerd.
- **Maart/april 2023** – D66 agendeert de motie 'vergoeden wijzigen geslachtsregistratie' voor de Commissie Sociaal Domein. In de commissie blijkt dat vrijwel alle fracties de motie niet steunen of twijfels hebben. Wethouder van Vliet geeft in de commissie aan dat als een inwoner tegen de kosten voor het wijzigen van de geslachtsregistratie aanloopt, de gemeente dan bereid is om mee te denken. De motie wordt ingetrokken.